

Leeswijzer Energie in Nederland

Deze infographic laat zien hoe het energiesysteem in Nederland in elkaar zit en wat daarbij uitgestoten wordt aan broeikasgassen. De informatie geeft reden voor een goed gesprek en dat is precies wat wij willen.

www.energieinnederland.nl

Klimaatthermometer

Alle broeikasgasemissies zijn weergegeven in CO₂-equivalenten en kunnen naast kooldioxide (CO₂), ook methaan (CH₄), distikstofoxide (N₂O) en fluorhoudende gassen (F-gassen) bevatten. De emissiecijfers komen van www.emissieregistratie.nl en zijn van 4 februari 2019.

De weergegeven emissies in de nationale klimaatthermometer zijn exclusief die van landgebruik, omdat de cijfers voor 2017 niet bekend waren ten tijde van de productie van de infographic. De weergegeven emissiedoelen zijn eveneens exclusief die van landgebruik.

Bij de klimaatthermometer staat aangegeven dat de aarde binnen negen jaar zal opwarmen met 1,5°C bij gelijkblijvende mondiale uitstoot. Dit is gebaseerd op een resterend wereldwijd koolstofbudget van 420 Gton CO₂ in januari 2018 en een jaarlijkse mondiale uitstoot van 42 Gton CO₂ (IPCC, 2018). Voor een gedetailleerde voorspelling, inclusief toelichting op de onzekerheden van de verschillende parameters, verwijst EBN naar het IPCC rapport SR15.

De kleine klimaatthermometers geven per sector de emissiecijfers en -doelen weer van het *Primair verbruik*. Het energieverbruik per sector betreft daarentegen *Eindverbruik* en *Energieomzetting*. De emissiereductiedoelen betreffen het nationale Vastgesteld en Voorgenomen Beleid (NEV 2017) en de aanvullende maatregelen uit het Klimaatakkoord (KA).

Energieomzetting

De energiecijfers van *Elektriciteitsproductie* zijn inclusief decentrale opwek en de productie van elektriciteit in de sectoren *Industrie* en *Landbouw*. De emissiecijfers van *Elektriciteitsproductie* zijn voor centrale opwek van elektriciteit en warmte. Daarbij geldt dat de emissiecijfers van de elektriciteitsproductie binnen een sector aan de sector zelf worden toegekend.

Eindverbruik

De indeling naar sectoren is grotendeels gebaseerd op de klimaattafels uit het Klimaatakkoord. Deze indeling wijkt af van de indeling gebruikt op de infographic zoals gepubliceerd in 2018. Daarnaast kunnen kleine verschillen optreden tussen de data op de infographic en de bijbehorende brondata van het CBS. Dit komt door het afronden van de cijfers.

Verder is het energieverbruik:

- in de sector *Industrie* inclusief afval & water en exclusief industriële activiteiten in de energiesector (raffinaderijen, cokesfabrieken, winning en distributie van olie en gas). De weergegeven emissies zijn wel inclusief deze activiteiten;
- in de sector *Gebouwde omgeving* inclusief handel, diensten en overheid;
- in de sector *Landbouw* exclusief landgebruik;
- in de sector *Mobiliteit* inclusief visserij en mobiele werktuigen uit alle verschillende sectoren.

Primair verbruik

De energiecijfers van olie- en gaswinning, raffinaderijen en deels de Hoogovens vallen onder *Primair verbruik*. De gerelateerde emissies daarentegen zijn toebedeeld aan de sector *Industrie* onder *Eindverbruik*.

Totaal eindverbruik

Het *Totaal eindverbruik* elektriciteit (106 TWh) is inclusief de opwek van hernieuwbare elektriciteit. Het *Totaal eindverbruik* hernieuwbare energie (41 PJ) is voor de opwek van warmte.

ebn

energie
in
nederland.nl

Disclaimer

De inhoud van de infographic is met uiterste zorgvuldigheid tot stand gebracht. EBN kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor de juistheid, volledigheid en actualiteit van de infographic. EBN kan in het bijzonder niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade of consequenties ontstaan door direct of indirect gebruik van de inhoud van deze infographic.